

Waterschap **Scheldestromen**

3. Jaarrekening

3. Jaarrekening

3.1 Exploitatierkening naar programma's

bedragen x € 1.000

Programma	Rekening 2021	Begroting 2022 incl. begr. wijzigingen	Rekening 2022
Waterkeringen	10.707	11.488	10.889
Watersystemen	31.000	33.407	31.649
Wegen	6.076	2.129	1.387
Afvalwaterketen	27.070	28.659	27.510
Bestuur en organisatie	28.723	33.973	30.619
Belasting- en algemene opbrengsten	-105.570	-108.876	-111.893
Saldo netto kosten	-1.994	780	-9.839
	Voordeel	Nadeel	Voordeel
Inzet reserves	-2.366	-780	656
Saldo / resultaat (voordeel)	-4.360	0	-9.183
	Voordeel		Voordeel

In het jaarverslag (hoofdstuk 2) zijn de toelichtingen per programma opgenomen.

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de algemene vergadering zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag alsmede het begrotingsjaar van belang zijn (artikel 99, 100 en 101 van de Waterschapswet). De algemene vergadering heeft in de Financiële verordening bepaald dat voor overschrijdingen van de programma's tot en met 5% van de netto-kosten geen toestemming vooraf nodig is indien zij passen binnen het vastgestelde beleid. Het begrotingscriterium is verder uitgewerkt in de kadernota Rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV. In het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn de normen/richtlijnen uit de Kadernota overgenomen en nader geconcretiseerd. Er zijn in 2022 geen programma's waarvan de netto-kosten met meer dan 5% zijn overschreden.

3.3 Exploitatierekening naar kostendragers

3.3.1 Verdeling van de programmakosten naar taken en categorieën

In de nota kostentoerekening en onderbouwing tarieven is vastgelegd op welke wijze de kosten van primaire producten worden toegerekend aan taken (kostendragers) en categorieën.

In het volgende overzicht is de verdeling naar de taken en categorieën opgenomen.

3. Jaarrekening

Bedragen
x € 1.000

Programma	Begroting	Begroting incl. wijz	Jaarrekening	Taken			Categoriekosten			
				Water	Zuiverings	Ingezetene	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur	Zuiverings
				System beheer	beheer	n				heffing
Waterkeringen	10.925	11.488	10.890	10.890						
Watersystemen	31.720	33.408	31.648	31.411	237					
Wegen	5.753	2.127	1.387	1.387						
Afvalwaterketen	26.982	28.660	27.509		27.509					
Bestuur & organisatie (excl kst heffing/verkiezing)	30.788	31.329	27.896	19.533	8.363					
Totale kosten	106.168	107.012	99.330	63.221	36.109	0	0	0	0	0
Dekking kosten:										
Overige retributies	330	330	285	285						
Precario	0	0	6	6						
Opbrengst leges	300	300	310	310						
Onvoorzien (per programma opgenomen)	0	0	0							
Rente/vpb			-33	-17	-17					
Dividend	3.000	3.837	3.837	3.837						
Inzet algemene- en bestemmingsreserves	1.618	-938	-2.374	-1.661	-713					
Totaal dekking	5.248	3.529	2.031	2.760	-730	0	0	0	0	0
Totaal netto kosten	100.920	103.483	97.299	60.462	36.839	0	0	0	0	0
Categoriekosten:										
Kwijtschelding	1.850	1.850	1.733			860				872
Oninbaar	600	600	-97			-168	53	12		6
bijdrage			33			17				16
Verkiezingen	98	98	98			98				
Coronacompensatie		845	845			291				554
Categoriekosten heffingen	2.546	2.546	2.625			458	957	151	25	1034
Tariefsegalisatieserv e	0	1.718	1.718			-156	240	-50		1.684
Totaal categoriekosten	5.094	2.531	1.763	0	0	1.096	770	213	25	-342
Te dekken door belastingen:	106.014	106.014	99.062	60.462	36.839	1.096	770	213	25	-342
Totaal opbrengst zuiveringsheffing	37.436	37.436	38.358							38.358
Totaal opbrengst watersysteemheffing	68.578	68.578	69.887	729		21.274	35.340	12.247	297	
Totaal opbrengst belastingen	106.014	106.014	108.245	729	0	21.274	35.340	12.247	297	38.358
Jaarrekening totaal taak/categorie				59.733	36.839	20.178	34.570	12.034	272	38.700
Begroting totaal taak/categorie				65.290	37.453	19.587	33.572	11.876	255	37.453
Resultaat per taak/categorie	0	0	9.183	5.557	614	591	998	158	17	1.247
				v	v	v	v	v	v	v

In rood zijn de kosten
/ in groen de
opbrengsten
opgenomen

3.3.2 Toelichting op exploitatierekening naar kostendragers

Welke kosten zijn toegerekend aan de taken watersysteembeheer en zuiveringsbeheer:

De hieronder genoemde kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de taken watersysteembeheer en zuiveringsbeheer. Het verschil per taak met de begrote kosten komt ten gunste/laste van de algemene reserves. Het betreft de volgende kosten:

- De kosten van de programma's waterkeringen, watersystemen en wegen gaan in zijn geheel naar watersysteembeheer, op de kosten van rioleringsplannen na, die naar zuiveringsbeheer gaan. De kosten van afvalwaterketen gaan volledig naar zuiveringsbeheer.
- De kosten van het programma Bestuur en organisatie gaan voor een groot deel naar water-systeembeheer. Met name de kosten van beheer keur, vergunningen & meldingen gaan voor het grootste gedeelte naar watersysteembeheer. De kosten van vergunningen & meldingen afvalwaterketen, Wabo adviezen, toezicht afvalwaterketen en een percentage van toezicht (25%)/handhaving algemeen (10%) gaan naar zuiveringsbeheer.
- De kosten van bestuur en communicatie gaan voor 50% naar watersysteembeheer en voor 50% naar zuiveringsbeheer. De opbrengsten van beheer niet reglementaire taken komen alleen ten goede van watersysteembeheer.
- De opbrengsten van de dekkingsmiddelen precario, leges en retributies komen ten goede aan het watersysteembeheer.
- De mutaties in het boekjaar in de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves (afhankelijk van het doel waartoe ze gevormd zijn) worden toegerekend aan de taken water-systeembeheer en zuiveringsbeheer.

Welke kosten worden toegerekend aan de belastingcategorieën:

De hieronder genoemde kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de belastingcategorieën. Het verschil met de begrote categoriekosten komt ten gunste/laste komt van de betreffende egaliseringsreserve. De categoriekosten bestaan uit:

- De kosten van belastingheffing en invordering. Deze worden direct aan de betreffende categorieën toegerekend.
- De kosten (kapitaallasten) van verkiezingen. Deze worden rechtstreeks aan de categorie ingezetenen toegerekend evenals de kosten van kwijtschelding en oninbaar.
- De belastingopbrengsten komen rechtstreeks ten gunste van de categorieën, de opbrengst verontreinigingsheffing komt ten gunste van het watersysteembeheer.
- De mutaties in de tariefegaliseringsreserves worden aan de categorieën toegerekend.

Voor een toelichting op het verschil tussen de begroting inclusief wijzigingen en de jaarrekening wordt voor de programma's Waterkeringen, Watersystemen, Wegen, Afvalwaterketen en Bestuur en organisatie verwezen naar de toelichtingen op de programma's in hoofdstuk 2.

3.4 Bestemming van het resultaat

Hierna is het voorstel tot de bestemming van het positieve exploitatieresultaat van € 9,183 miljoen opgenomen. Om diverse toekomstige werkzaamheden in de komende periode uit te kunnen voeren zijn diverse bestemmingsreserves noodzakelijk van in totaal € 0,731 miljoen. De te vormen bestemmingsreserves worden in mindering gebracht op het resultaat van de betreffende algemene reserve. Het resterende saldo van € 8,452 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene - en egalisatiereserves.

Bedragen x € 1.000

Taak / categorie	Bestemming resultaat 2022	
Algemene Reserves		
Watersysteembeheer	5.557	
Af: aandeel bestemmingsreserves € 731	-661	
Watersysteembeheer (toevoeging)		4.896
Zuiveringsbeheer	614	
Af: aandeel bestemmingsreserves € 731	-70	
Zuiveringsbeheer (toevoeging)		544
Egalisatiereserves		
Ingezetenen	591	
Gebouwd	998	
Ongebouwd	158	
Natuur	17	
Zuiveringsheffing	1.247	
Egalisatiereserves (toevoeging)		3.011
Totaal algemene- en egalisatiereserves		8.452
Bestemmingsreserves		
Uitgestelde werken 2022	731	
Totaal bestemmingsreserves (toevoeging)		731
Totaal resultaat 2022		9.183

Toelichting op te vormen bestemmingsreserve uitgestelde werken € 731.000,-:
Diverse beheer-/onderhoudswerkzaamheden, leveringen en diensten uit de begroting 2022 zijn niet (volledig) uitgevoerd in 2022. Gelijk aan voorgaande jaren wordt hiervoor een bestemmingsreserve “uitgestelde werken” gevormd. Vanuit deze bestemmingsreserve kan in 2023 de uitvoering plaatsvinden. Per programma betreft het de volgende posten:

Waterkeringen € 80.000,-

- vernieuwen 2 dijktrappen, onderhoudswerkzaamheden

Watersystemen € 283.000,-

- peilschalen ophangen, onderhoudswerkzaamheden baggeren/ maaien/beschoeiing, ZWD projecten, software gemalen

Wegen € 223.000,-

- onderhoud wegenbeheer (verharding, beplanting, kunstwerken, lichtmasten), verhardingsonderzoek

3. Jaarrekening

Afvalwaterketen € 70.000,-

- onderhoud rioolgemalen

Bestuur & Organisatie € 75.000,-

- groot onderhoud tractiemiddelen Lemmer en ponton

3. Jaarrekening

3.5 Exploitatierkening naar kosten- en opbrengstsoorten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022		Rekening 2022
		primair	Incl wijziging	
<u>KOSTEN</u>				
A Rente en afschrijvingen	26.039	25.964	25.964	26.797
B Personeelslasten	42.488	47.279	47.795	46.257
C Externe kosten (goederen/diensten/bijdrage derden)	62.018	63.574	64.736	60.122
C Onvoorzien	0	105	105	0
B Toevoeging voorziening (vitaliteit)	0	0	480	334
C Toevoeging voorz (pensioenaangroei)	736	140	140	0
Totaal kosten	131.281	137.062	139.220	133.510
<u>OPBRENGSTEN</u>				
A Financiële baten (rente)	2	0	0	326
C Financiële baten (dividend)	3.455	3.000	3.837	3.837
B Personeelsbaten	706	30	30	368
D Externe opbrengsten Goederen/diensten/bijdrage derden	26.123	23.227	25.386	26.601
E Waterschapsbelastingen	99.263	103.564	103.564	106.610
B Vrijval voorziening (vitaliteit)	0	0	0	278
D Vrijval voorziening (pensioenaangroei)	0	0	0	444
B Interne verrekeningen (toerekening personeel aan investeringen)	3.725	5.623	5.623	4.885
Totaal opbrengsten	133.274	135.444	138.440	143.349
	1.993	-1.618	-780	9.839
	Voordeel	tekort	tekort	Voordeel
<u>RESERVES</u>				
algemene reserves	-3.792	-80	-1.905	-1.580
tariefegalisatiereserves	-135	0	845	-1.718
overige bestemmingsreserves	1.561	-1538	280	3.954
Totaal reserves (-/-= onttrekking)	-2.366	-1.618	-780	656
Resultaat	4.360	0	0	9.183
	Voordeel			Voordeel

De kostensoorten zijn als volgt bij het betreffende programma (gesaldeerd) opgenomen:

- A: Rente en Afschrijving
- B: Personeelslasten
- C: Externe kosten
- D: Externe opbrengsten
- E: Waterschapsbelastingen

3.6 WNT

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) van kracht geworden. De WNT is ook van toepassing op waterschap Scheldestromen. Het voor waterschap Scheldestromen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,-. Dit betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband.

De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting (publicatie) in het financieel verslaggevingsdocument van de organisatie en inzending aan de (vak)minister van de bezoldiging van:

1. Topfunctionarissen;

In de wet is opgenomen dat secretarissen van waterschappen als topfunctionaris worden aangemerkt, omdat bij deze functie sprake is van leidinggeven aan de gehele organisatie. Het gaat om de bezoldiging en ontslaguitkeringen. Deze stijgen bij Scheldestromen niet uit boven de daarvoor gestelde maximum bedragen.

Voor niet-topfunctionarissen in dienst van het waterschap die ten minste 12 kalendermaanden de functie van topfunctionaris hebben vervuld geldt eveneens een openbaarmakingsverplichting. Voor waterschap Scheldestromen is dit niet van toepassing.

2. overige functionarissen met een bezoldiging die uitstijgt boven het maximum;
Er zijn bij waterschap Scheldestromen geen functionarissen met een bezoldiging die uitstijgt boven het bezoldigingsmaximum.

3. uitkeringen van topfunctionarissen wegens het beëindigen van het dienstverband.
Er is bij waterschap Scheldestromen geen sprake van een uitkering.

Het volgende overzicht van de bezoldiging worden in het kader van de WNT gepubliceerd:

Bezoldiging leidinggevende topfunctionaris

3. Jaarrekening

Bedragen x € 1

	J. Daane	APMA. Vonck	HC Jongmans	Jl Nieskens
Functiegegevens	Secretaris Directeur	Secretaris Directeur	Secretaris Directeur	Secretaris Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1/31-12	-	-	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	-	-	-
Dienstbetrekking?	Ja	-	-	-
Bezoldiging 2022				
Beloningen plus belastbare onkostenvergoeding	138.643	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	30.547	-	-	-
Subtotaal	169.190	-	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum (herrekenend naar de omvang en de duur van het dienstverband)	216.000	-	-	-
-/- onverschuldigd betaald, nog niet terugontvangen	n.v.t.	-	-	-
Totale bezoldiging 2022	169.190	-	-	-
Bedrag van de overschrijding	0	-	-	-
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	-	-	-
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	-	-	-
Gegevens 2021				
Aanvang en einde functievervulling in 2021	15-9/31-12	1-1/30-4	9-4/2-7	3-7/14-9
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	0,9	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging 2021				
Beloningen plus belastbare onkostenvergoeding	38.331	46.522	31.343	25.327
Beloningen betaalbaar op termijn	6.313	7.272	0	4.261
Subtotaal	44.644	53.794	31.343	29.588
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	61.841	68.712	43.632	42.373
Totale bezoldiging 2021	44.644	53.794	31.343	29.588

3.7 Balans met toelichting

Balans

bedragen x € 1

Balans		
Omschrijving activa en passiva	Rekening 31-12-2021	Rekening 31-12-2022
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	8.135.769	7.341.033
Materiële vaste activa	292.293.612	297.787.125
Financiële vaste activa	3.049.378	2.898.377
Totaal vaste activa	303.478.759	308.026.535
Vlottende activa		
Vorderingen	66.851.483	81.733.565
Voorraden	9.279.720	9.279.720
Overlopende activa	7.633.986	10.893.381
Liquide middelen	14.993	2.963.646
Totaal vlottende activa	83.780.182	104.870.312
totaal activa	387.258.941	412.896.847
PASSIVA		
Vaste passiva		
Algemene reserve	9.833.700	8.698.562
Tariefegalisatiereserves	3.797.239	4.187.017
Overige bestemmingsreserves	10.379.654	16.141.056
Resultaat	4.359.551	9.183.418
Totaal eigen vermogen	28.370.144	38.210.053
Voorzieningen	5.369.715	4.700.022
Langlopende schulden	309.701.676	308.567.226
Totaal vaste passiva	343.441.535	351.477.301
Vlottende passiva		
netto vlottende schulden < 1 jaar	18.160.548	18.590.742
Overlopende passiva	25.656.858	42.828.804
Totaal vlottende passiva	43.817.406	61.419.546
Totaal passiva	387.258.941	412.896.847

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen

De AV heeft op 6 oktober 2011 de nota waardering en afschrijving van activa 2011 vastgesteld. Deze vormt de basis voor de waarderingsgrondslagen en afschrijvingstermijnen voor vaste activa. Deze nota heeft als ingangsdatum 1 januari 2011 en is niet van toepassing op investeringen die voor 1 januari 2011 gestart of afgerond zijn met uitzondering voor de beide hoofdkantoren en de werkplaatsen/loodsen IJzendijke en Hulst. Voor deze uitzonderingen zijn nieuwe grondslagen (afschrijven, rekening houdend met een restwaarde) vastgesteld.

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de onderscheiden posten en onderdelen zijn als volgt:

3. Jaarrekening

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met eventuele subsidies, bijdragen van derden en bijdragen uit voorzieningen. Daarnaast zijn de jaarlijkse afschrijvingen op basis van geschatte economische levensduur (bij materiële activa) in mindering gebracht. Afschrijving van de activa vindt plaats in het jaar volgend op het jaar van feitelijke ingebruikname of volgend op jaar als project voor minimaal 75% is afgerekend. Voor tractie geldt dat de afschrijving start op het moment van levering.

Voor de soorten immateriële activa “bijdragen aan activa in eigendom van derden” en “overige immateriële activa” geldt in principe een afschrijvingstermijn van ten hoogste vijf jaar, tenzij voor deze soorten gemotiveerd een andere periode passender is.

Voor afschrijvingen op nieuwe investeringen geldt dat deze ingaan in het eerste jaar na gereedkomen, met uitzondering op het materieel van beheer centrale tractie, waarop vanaf de maand na aanschaf wordt afgeschreven.

De waardering van de financiële activa vindt plaats tegen kostprijs dan wel duurzaam lagere waarde.

De waardering van voorraden vindt plaats tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde.

De waardering van de vorderingen en liquide middelen vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs. Voor vorderingen wordt voor eventuele oninbaarheid een voorziening gevormd. De waardering van de kortlopende schulden vindt plaats tegen de nominale waarde.

De arbeidsgelateerde voorzieningen per 31 december 2022 zijn gewaardeerd tegen contante waarde. De voorziening ‘toegezegde bijdragen’ tegen de werkelijk toegezegde bijdrage. Zowel de voorziening debiteuren als de voorziening belastingdebiteuren zijn in mindering gebracht op de vorderingen.

De langlopende schulden (leningen o/g) worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de aflossingen.

Ook voor de verantwoording in de rekening van baten en lasten (exploitatie) is de nominale waarde als grondslag gehanteerd. De baten en lasten van het boekjaar worden in de jaarrekening opgenomen, onverschillig of zij tot de ontvangsten en uitgaven in het desbetreffende boekjaar hebben geleid. De verliezen worden opgenomen zodra ze bekend zijn. Ten aanzien van de resultaatbepaling zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De jaarrekening is opgesteld volgens het stelsel van lasten en baten.
- De lasten en baten zijn toegerekend aan de periode waarin ze daadwerkelijk gemaakt zijn.
- Baten zijn opgenomen voor zover ze zijn gerealiseerd.
- Verliezen worden als last genomen op het moment dat ze voorzienbaar zijn.

Voor zover eigen personeel een directe bijdrage levert aan projecten (projectgroepsleden) worden de kosten daarvan geactiveerd. Hierdoor ontstaat een goed inzicht in de werkelijke kosten van een project.

Activa

Vaste activa

3. Jaarrekening

Immateriële vaste activa

Hierop zijn de bestedingen verantwoord in de projecten van onderzoek en ontwikkeling, bijdragen aan activa in eigendom van derden en overige immateriële vaste activa.

De specificatie van deze activa is als volgt:

bedragen x € 1.000

Soort actief	Boekwaarde 1-1-2022	in- / des investering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Onderzoek en ontwikkeling	489	0	170	319
Bijdragen aan activa in eigendom van:				
- Bedrijven				
- Openbare lichamen	6.762	0	323	6.439
- Het Rijk				
- Overigen				
Overige immateriële activa	404	0	266	138
Onderhanden immaterieel	481	84	120	445
Totaal immateriële activa	8.136	84	879	7.341

Voor de investeringen die vóór 2011 in exploitatie zijn genomen zijn de oude afschrijvingstermijnen gehanteerd. Voor de investeringen na 2011 vindt de afschrijving plaats op grond van de door de AV op 6 oktober 2011 vastgestelde nota waardering en afschrijving van activa 2011. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen.

Onderzoek en ontwikkeling bestaat uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000

Onderzoek en ontwikkeling	Boekwaarde 1-1-2022	in- /des investering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Wateropgave algemeen 2017	34		34	0
Wateropgave algemeen 2018	22		11	11
Wateropgave algemeen 2019	211		70	141
Wateropgave algemeen 2020	194		49	145
Wateropgave algemeen 2021	28		6	22
Eigen plannen watersystemen	489	0	170	319

Verder wordt verwezen naar de betreffende paragrafen bij de toelichtingen op de programma's, waarin nader wordt ingegaan op de investeringsprojecten en naar paragraaf 2.8 waarin een analyse op de investeringen is opgenomen.

Materiële vaste activa

De specificatie van deze activa is als volgt:

3. Jaarrekening

bedragen x €
1.000

Materiële activa soort actief	boekwaarde 31-12-21	mutaties 2022	boekwaarde 01-01-22	in-/des investering	subsidies	verkoop	waarde correcties	afschrijving	boekwaarde 31-12-22
Gronden en terreinen	676	-	676	-	-	-		44	631
Vervoermiddelen	2.668	1.483	4.151	-	-	2		692	3.456
Graafmachines			-	-	-	-		-	-
tractoren			649	-	-	-		77	573
pers. Auto's			3.277	-	-	2		596	2.679
vrachtauto's			60	-	-	-		-	60
Boten			106	-	-	-		12	94
Heftrucs			59	-	-	-		8	51
machines, app., werktuigen	1.203	842	2.045	-	-	1.274		185	586
maaiwerktuigen			483	-	-	3		142	338
kipwagens			55	-	-	-		6	49
wegschaven etc.			49	-	-	3		13	32
houtversnipperaars			2	-	-	-		-	2
aanhangwagens			6	-	-	-		-	6
werkt. Gladheidsbestrijding			1.256	-	-	1.268		-	-12
overig			194	-	-	-		24	170
Bedrijfsgebouwen	27.243	873	28.116	-	-	-		859	27.256
woonruimten	-		-	-	-	-		-	-
Grond-weg en wb-werken	179.695	22.587	202.282	-	-	-	9	16.050	186.223
Overige mat. Activa	598	-	598	-	-	-		213	385
totaal exploitatie	212.083	25.784	237.867	-	-	1.277	9	18.044	218.538
Onderhanden werken									
grond-weg en wb werken	69.843	-18.728	51.115	45.690	18.738	-		2.518	74.712
waterkeringen			6.457	17.338	15.891	-		52	7.851
watersysteem			13.897	11.991	1.986	-	837	1.187	21.878
zuiveringsbeheer			27.277	12.707	625	-		1.159	38.201
wegen			3.484	3.654	237	-		120	6.782
vervoermiddelen (ook peilboot)	4.167	-1.483	2.684	1.500	-	-		164	4.019
machines, app., werktuigen	1.398	-842	556	276	-	356		83	393
overige mat vaste activa			-	-	-	-		-	-
Bedrijfsgebouwen	4.802	-4.731	71	58	-	-		4	125
totaal onderhanden	80.211	-25.784	54.426	47.524	18.738	356	837	2.769	79.250
totaal	292.294	-	292.294	47.524	18.738	1.633	846	20.813	297.787

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn voor de oude investeringen gelijk aan de termijnen die de voormalige waterschappen hanteerden. Voor investeringen die na de

3. Jaarrekening

fusie zijn gedaan wordt uitgegaan van de termijnen die in de nota waardering en afschrijving van activa 2011 zijn vastgelegd. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen.

In de correcties onderhanden werken grond- weg- en waterbouwkundige werken is een bedrag begrepen van € 834.000,- voor extra afschrijving gemaal Paal (Kruispolder). Dit in verband met opbarstrisico van de geplande watergang . Daarnaast hebben nog correcties plaatsgevonden tot een bedrag van € 12.000,- voor Kleine vispassages (€ 3.500,-) en Vismigratie Walcheren (€ 8.500,- werken in exploitatie). Deze correcties betreffen de extra-afschrijvingen van de geïnvesteerde bedragen tot en met 2022.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de eerder genoemde paragrafen, waarin nader wordt ingegaan op de investeringsprojecten.

Financiële vaste activa

Deze activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs.

De specificatie van deze activa is als volgt:

bedragen x € 1.000

soort actief	Boekwaarde 1-1-2022	mutatie	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekking aan bedrijven	3.049	-151	2.898
Leningen aan openbare lichamen			
Overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van één jaar en langer			
Totaal financiële activa	3.049	-151	2.898

Kapitaalverstrekking aan bedrijven

De kapitaalverstrekkingen betreffen de in ons bezit zijnde deelnemingen (aandelen) in de aandelen Nederlandse Waterschapsbank N.V., de aandelen en agio aandelen in SNB en verstrekte waarborgsommen.

In 2022 heeft een agio terugstorting plaatsgevonden van € 143.408,- (besluit algemene vergadering aandeelhouders van 15-12-2021) en is een boekverlies geleden van € 7.592,-, stand per 31-12-2022 van de agioreserve is € 1.673.374,-.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit de kortlopende vorderingen (debiteuren), voorraden, overlopende activa en liquide middelen.

3. Jaarrekening

bedragen x € 1.000

Kortlopende vorderingen	1-1-2022	31-12-2022
Uitzettingen bij 's Rijkschatkist	59.400	26.121
verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen		50.000
Vorderingen op belastingdebiteuren	3.735	3.289
Vorderingen als gevolg van subsidies en bijdragen	1	5
Overige vorderingen	3.715	2.319
Totaal	66.851	81.734

Uitzettingen bij 's Rijkschatkist

Betreft de rekeningverhouding met het Rijk inzake het verplichte schatkistbankieren.

Vorderingen op belastingdebiteuren

De aanslagen 2022 zijn tijdig verstuurd en het invorderingstraject is tijdig opgestart. In de vordering is nog € 33.000,- begrepen voor aanslagen precariobelasting welke door het waterschap zelf opgelegd en geïnd worden (2021 € 512.000,-). De precario op kabels en leidingen is met ingang van 2022 vervallen.

Van de precariobelasting staan eind februari 2022 nog vorderingen open voor een totaalbedrag van € 27.000,-.

De vordering voor de door Sabewa Zeeland opgelegde belastingaanslagen bedraagt € 4.580.000,-. Hiervan is € 1.766.000,- als dubieus opgenomen (voorziening belasting debiteuren). In 2022 zijn de openstaande vorderingen van de invorderingsopbrengsten door Sabewa aan de deelnemers overgedragen. Voor het waterschap betreft dit € 818.550,- aan vorderingen en het aandeel in de voorziening oninbaar ad € 443.776,-. Per 31-12-2022 bedraagt deze debiteurenstand € 890.339,- en is de stand van deze voorziening per 31-12 € 446.553,-.

Voorziening belastingdebiteuren

Aan de voorzieningen belastingdebiteuren heeft in het boekjaar een toevoeging plaatsgevonden van per saldo -€ 98.000,- (2021 € 358.000,-) voor de opgelegde aanslagen. Ten laste van de voorziening werd € 175.000,- (2020 € 286.000,-) aan vorderingen oninbaar verklaard. Aan de voorziening invorderingsopbrengsten is in 2022 € 72.000,- toegevoegd. In onderstaande tabel zijn naast de belastingdebiteuren (incl. invorderingsdebiteuren) bij Sabewa Zeeland van € 5,4 mln ook de openstaande posten bij het waterschap inzake de precariobelasting opgenomen tot een bedrag van € 33.000,-.

De specificatie per 31-12-2021 van de belastingdebiteuren is als volgt:

bedragen x € 1.000

jaar	Eigenaren	Gebruikers	Bedrijven	Overige	Investeringsopbrengsten	Totaal
tm /2013	2	6	2	2		12
2014	23	35	8	1		67
2015	22	49	24			95
2016	26	70	32			128
2017	39	96	36			171
2018	44	129	49			222
2019	60	162	76			298
2020	101	252	135			488
2021	253	442	360	33		1.088
2022	671	1.141	232		890	2.934
sub-totaal vorderingen	1.241	2.382	954	36	890	5.503
voorzieningen	-428	-957	-382		-447	-2.214
totaal	813	1.425	572	36	443	3.289

3. Jaarrekening

Vorderingen als gevolg van subsidies en bijdragen

Betreft een bijdrage van de gemeente Veere ad € 5.263,-.

Overige vorderingen

De grootste posten in de overige vorderingen zijn de verrekening gladheidbestrijding (€ 521.000,-), afrekening ATS gem. Terneuzen (€ 821.000,-). Overige betreft meerdere kleinere posten tot een bedrag van € 576.000,-.

Van de kortlopende vorderingen (exclusief belastingdebiteuren Sabewa) was per balansdatum € 125.000,- direct opeisbaar en € 2.229.000,- niet direct opeisbaar.

Van het saldo staan eind februari (23-02-2022) nog vorderingen open voor een totaalbedrag van € 368.000,- (excl. belastingdebiteuren Sabewa). Hiervan heeft € 79.000,- betrekking op de retributie zoetwater Tholen en € 27.000,- op de precario. Het is op dit moment niet waarschijnlijk dat er vorderingen oninbaar zijn.

Voorraden

Op de balans wordt het saldo van de opgebouwde strategische grondvoorraad verantwoord onder de voorraden. In 2022 zijn geen gronden aan- en verkocht of overgeboekt naar de projecten. De (aanschaf)waarde van de in voorraad zijnde gronden bedraagt per 31 december 2022 € 9.280.000,- (31-12-2021 € 9.280.000,-).

Overlopende activa

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	1-1-2022	af	bij	31-12-2022
Nog te ontvangen uitkeringen van:				
Europese Unie	-			-
Rijk	1.797	1.825	2.503	2.475
Provincie	-		154	154
Overige openbare lichamen	595	795	842	642
Nog te ontvangen bedragen: overige	4.621	110.405	112.250	6.466
Vooruitbetaalde bedragen	620	533	1.069	1.156
Totaal	7.633	113.558	116.818	10.893

Nog te ontvangen uitkeringen

Het saldo betreft voornamelijk POP3-subsidies (De Poel) en HWBP-bijdrage verkenningsfase Hansweert.

Nog te ontvangen bedragen

In de overige te ontvangen bedragen zijn tevens begrepen de afrekening met Sabewa Zeeland met betrekking tot door te storten belastingontvangsten van € 3.403.000,- en door Sabewa nog op te leggen aanslagen over 2022 voor € 1.704.000,- en over voorgaande jaren voor € 279.000,-. Verder zijn hier nog te ontvangen bedragen opgenomen voor op te leggen retributies van € 279.000,-, nog te ontvangen rente € 261.000,-, terug te ontvangen energiekosten € 266.000,- en opgelegde boetes € 119.000,-.

3. Jaarrekening

Vooruitbetaalde bedragen

Dit zijn kosten die betrekking hebben op 2023 of later (zoals voorschot T-tags, verzekeringen, huren en software licenties, studiekosten) en in 2022 zijn betaald.

Liquide middelen

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	1-1-2022	31-12-2022
Kas	1	1
Bank	14	2.963
Totaal	15	2.964

De kas betreft het saldo van de kas in Middelburg. De bank betreft het saldo van de NWB- en ING-rekening.

Drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag schatkistbankieren bedraagt € 2.741.232,- (Het drempelbedrag is gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal).

Het drempelbedrag is in het 4e kwartaal overschreden.

Het bedrag dat in het kader van dit drempelbedrag buiten 's Rijks schatkist is gehouden:

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	71	1.243	1.290	2.946

Passiva

Eigen vermogen

bedragen x € 1.000

	Saldo 31-12-2021	Onttrekking resultaat 2021	Toevoeging resultaat 2021	Saldo 31-12-2021 na resultaat-bestemming	Onttrekking 2022	Toevoeging 2022	Saldo 31-12-2022
Algemene reserves en bestemmingsreserves							
Algemene reserves							
watersysteembeheer	11.523		332	11.855	4.761	2.212	9.306
zuiveringsbeheer	-1.690		113	-1.577	1.594	2.563	-608
Totaal algemene reserves	9.834	-	445	10.278	6.355	4.775	8.699

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 is € 331.958,- toegevoegd aan de algemene reserve watersysteembeheer en € 112.815,- aan de algemene reserve zuiveringsbeheer.

De toevoeging aan de algemene reserves watersysteembeheer en zuiveringsbeheer zijn conform de begroting resp. de 1e, 3e en 4e begrotingswijziging.

3. Jaarrekening

bedragen x €
1.000

Algemene reserves en bestemmingsreserves	Saldo 31-12-2021	Onttrekking resultaat 2021	Toevoeging resultaat 2021	Saldo 31-12-2021 na resultaat-bestemming	Onttrekking 2022	Toevoeging 2022	Saldo 31-12-2022
Bestemmingsreserves							
Tariefegalisatiereserves							
Watersysteemheffing ingezetenen	243		185	429	135	291	585
Watersysteemheffing ongebouwd	-103		102	-1	-	50	49
Watersysteemheffing gebouwd	2.545		634	3.179	240	-	2.939
Watersysteemheffing natuurterreinen	47		13	60	-	-	60
zuiveringsheffing	1.065		1.173	2.238	2.563	879	554
Totaal tariefegalisatiereserves	3.797	-	2.108	5.905	2.938	1.220	4.187

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat van 2021 is € 2.107.778,- aan de tariefegalisatiereserves toegevoegd. Verder is in 2022 € 1.220.000,- aan de tariefegalisatiereserves toegevoegd en € 2.938.000.000,- aan de tariefegalisatiereserve onttrokken. De onttrekking aan de tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing ad € 2.563.000,- is toegevoegd aan de algemene reserve zuiveringsheffing.

3. Jaarrekening

							bedragen x € 1.000
Algemene reserves en bestemmingsreserves	Saldo 31-12-2021	Onttrekking resultaat 2021	Toevoeging resultaat 2021	Saldo 31-12-2021 na resultaat-bestemming	Onttrekking 2022	Toevoeging 2022	Saldo 31-12-2022
Overige bestemmingsreserves							
Kapitaallasten fietspaden Zeeuws-Vlaanderen	4.396			4.396	132	-	4.264
Kapitaallasten extra afslag A-58 Goes	474			474	23	-	451
Damaanzetten Oosterscheldekering en kanaal	167			167	-	-	167
Peilbesluiten Veerse Meer, steigers	169			169	-	-	169
Zandsuppletie Sophiastrand	417			417	-	-	417
Groot onderhoud waterkeringen	165			165	-	-	165
Overname waterkeringen van Rijkswaterstaat	204			204	-	-	204
Uitgestelde werken en diensten	-		1.807	1.807	1.807	4.703	4.703
Cultuurhistorische duikers en sluizen	500			500	18	-	482
Erfemissies	-			-	-	-	-
Zichtbaarheid	16			16	-	-	16
Innovatie	55			55	-	-	55
Veerse Meer (convenant)	29			29	59	95	65
Leader	250			250	5	-	245
Kader Richtlijn Water (KRW)	300			300	21	-	279
GGA Wegen	50			50	12	-	38
onderzoek industrieel afvalwater - effluent	90			90	28	-	62
informatieveiligheid	1.400			1.400	-	-	1.400
Verstrekke subsidies	-			-	-	-	-
Assetmanagement	1.698			1.698	41	-	1.657
muskusrattenbestrijding	-			-	30	1.333	1.303
prijsstijgingen (inflatie) 2022	-			-	2.500	2.500	-
Totaal overige bestemmingsreserves	10.380	-	1.807	12.187	4.677	8.631	16.141

Afkoopsom overname provinciale wegen Zeeuws-Vlaanderen, kapitaallasten fietspaden
Deze reserve is gevormd om de toekomstige kapitaallasten van het fietspadenplan 2009-2013 Zeeuws-Vlaanderen te dekken. Bij de jaarrekening 2012 is daartoe uit de reserve afkoopsom overname provinciale wegen Zeeuws-Vlaanderen een bestemmingsreserve van € 5.500.000,- gevormd. De onttrekking betreft de kapitaallasten.

Kapitaallasten aansluiting A58 bij Goes

In de 2e wijziging van de programmabegroting 2014 is voor de toekomstige kapitaallasten voor de bijdrage van het waterschap in de aanleg van een extra aansluiting op de A58 bij Goes een bestemmingsreserve gevormd. Het hiermee gemoeide bedrag van € 583.000,- is onttrokken uit de bestemmingsreserve Afkoopsom overname provinciale wegen Zeeuws-Vlaanderen, algemeen. De aanleg van de aansluiting is in 2017 afgerond. Een eerste termijn van de bijdrage is betaald in 2016, een voorschot op de tweede termijn is eind 2017 overgemaakt. De afrekening van de bijdrage heeft in 2018 plaatsgevonden. Omdat de projectkosten lager uitvielen, daalde ook de waterschapsbijdrage. De jaarlijkse kapitaallasten worden onttrokken aan deze reserve.

3. Jaarrekening

Damaanzetten Oosterscheldekering en kanaal door Zuid-Beveland

Deze bestemmingsreserve betreft de verkregen afkoopsommen in verband met de overdracht van beheer, onderhoud en eigendom van de waterkeringen van het Kanaal door Zuid-Beveland met omliggende wegen, waterlopen en bijkomende werken op basis van overeenkomst ZLD-6171 / 31011336 (€ 966.196,-) en in verband met de overdracht van beheer, onderhoud en eigendom van de damaanzetten van de Oosterscheldekering met bijkomende werken op basis van overeenkomst ZLD-6541 / 31011335 (€ 251.919,-). Beide overeenkomsten zijn afgesloten tussen Rijkswaterstaat Zeeland en voormalig waterschap Zeeuwse Eilanden. In 2010 werd hieraan voor achterstallig onderhoud € 82.000,- en voor regulier onderhoud € 11.250,- onttrokken.

Vanaf 2011 resteert dan nog voor achterstallig onderhoud € 167.284,- en voor regulier onderhoud (gewenningsbijdrage) € 757.967,-. De gewenningsbijdrage bedraagt jaarlijks € 42.000,-. Conform de Nota weerstandsvermogen, reserves en voorzieningen is het restant (€ 715.967,-) van de gewenningsbijdrage toegevoegd aan de algemene reserve watersysteembeheer.

Het deel voor het achterstallig onderhoud wordt extra bij de programmabegroting of via een apart voorstel beschikbaar gesteld. Dit was in 2022 niet aan de orde.

Peilbesluit Veerse Meer: steigers

Op 24 februari 2010 is de samenwerkingsovereenkomst met Rijkswaterstaat (RWS) ondertekend. Rijkswaterstaat financiert maatregelen die voortvloeien uit het peilbesluit Veerse Meer 2008 - 2012 waaronder de aanpassing van aanlegsteigers tot een bedrag van € 168.550,-. In 2022 is niet over (een gedeelte van) de reserve beschikt.

Zandsuppletie Sophiastrand

Van Rijkswaterstaat is op basis van een aanvullingsovereenkomst een bedrag van € 417.000,- ontvangen voor de uitvoering van een tweede zandsuppletie op het Sophiastrand Noord-Beveland. De eerste zandsuppletie is door en op kosten van het Rijk uitgevoerd. Voor de toekomstige uitvoering van de suppletie is van het in 2013 ontvangen bedrag een bestemmingsreserve gevormd.

Groot onderhoud waterkeringen

In 2014 is voor groot onderhoud aan de bekleding van waterkeringen een bestemmingsreserve gevormd. In 2022 is niet over (een gedeelte van) de reserve beschikt.

Overname waterkeringen van Rijkswaterstaat

In 2014 is van een verkregen afkoopsom een reserve gevormd voor toekomstig onderhoud aan de overgenomen waterkeringen. In 2022 is niet over (een gedeelte van) de reserve beschikt.

Uitgestelde werken en diensten

Deze reserve is tot en met 2021 gevormd bij de bestemming van het jaarrekening resultaat. Vanaf 2022 vindt dit per jaar eind plaats. Voor 2022 is dit opgenomen in de 4e begrotingswijziging voor een totaal bedrag van € 4,7 miljoen. Dit betreft onderhoudswerken waarvan de uitvoering niet kon plaatsvinden in 2022.

Cultuurhistorische duikers en sluizen

In 2017 is een start gemaakt met de voorbereiding van het herstellen van cultuurhistorische duikers in Meliskerke en in Poortvliet. In 2018 is gewerkt aan Oosthavensluis, Sluis Kloosterzande/Biervliet en de Beaufortsluis. De werkzaamheden aan de Beaufortsluis zijn in 2019 afgerond, de subsidie is vastgesteld. Daarnaast is Cadzand afgerond. Door vertraging in de subsidievaststelling Beaufortsluis is het laatste werk (duiker Nieuw- en St. Joosland) in 2020 uitgevoerd. Bij de 2e begrotingswijziging 2021 is besloten € 500.000,- toe te voegen om het beleid inzake cultuurhistorische duikers te kunnen continueren. In 2022 is hieraan € 18.150,- onttrokken.

3. Jaarrekening

Zichtbaarheid

Naar aanleiding van het communicatieplan 2015-2019 is de wens uitgesproken om via bebording bij goed zichtbare waterschapslocaties de zichtbaarheid van het waterschap in het Zeeuwse landschap te vergroten. Hiertoe is bij de bestemming van het resultaat 2015 een bestemmingsreserve gevormd van € 60.000,-. In 2016 is € 20.000,- aan deze reserve onttrokken, in 2017 is € 24.000,- uitgegeven. In 2022 is niet over (een gedeelte van) de bestemmingsreserve beschikt.

Innovatie

In 2015 is voor de uitvoering van innovatie een bestemmingsreserve gevormd van € 370.000,-. In 2016 is € 124.000,- uit de reserve onttrokken, in 2017 is er € 66.000,- uitgegeven aan innovatie, in 2018 € 71.000,- in 2019 € 24.000,-, in 2020 € 21.000,- . plaatsgevonden. In 2021 is vervolgens € 10.391,- aan deze reserve onttrokken. In 2022 heeft geen onttrekking plaatsgevonden. Voor verdere informatie over innovatie wordt verwezen naar de toelichting bij het programma Bestuur en Organisatie.

Veerse Meer (convenant)

Reserve is gevormd vanuit de voormalige algemene reserve Veerse Meer. Hieraan worden de batige saldi vanuit het samenwerkingsconvenant toegevoegd en de nadelige saldi onttrokken.

Kaderrichtlijn Water

2e begrotingswijziging 2021. Gevormd voor de periode 2022-2023. Betreft een bedrag per jaar voor externe kosten van € 150.000,-. In 2022 is hieraan € 21.000,- onttrokken.

Leader

In 2014 is waterschap Scheldestromen betrokken geweest bij de totstandkoming van de Lokale Ontwikkel Strategieën (LOS) voor Midden Noord Zeeland en Zeeuws Vlaanderen voor het

LEADER programma. LEADER is een onderdeel vanuit het Plattelands Ontwikkelings Programma (POP3). Het programma biedt kansen voor het financieren van initiatieven in Midden Noord

Zeeland op het gebied van: Levende landbouw, Samenwerking in de vrijetijdseconomie en Burgerinitiatief. Door het leveren van een bijdrage aan de cofinanciering van het LEADER programma wordt voldaan aan de inspanningsverplichting die is aangegaan in 2015.

Doordat de verstrekking van cofinanciering enkel plaats vindt als een initiatief bijdraagt aan één of meerdere doelen van het waterschap, is er rechtstreeks profijt van deze inzet.

Tevens kan er door middel van deze inzet invulling worden gegeven aan één van de prestaties welke is geformuleerd onder het thema klimaatadaptatie; 'We ontwikkelen stimuleringsbeleid om kleine betaalbare

initiatieven breder bij bewoners en bedrijven onder de aandacht te brengen. In de 1e begrotingswijziging 2021 is er een bestemmingsreserve van € 250.000,- gevormd voor de cofinanciering hiervan.

In 2021 is er vanuit de bestemmingsreserve 'te verstrekken subsidies Leader' € 125.000,- beschikbaar gesteld voor de cofinanciering. In 2022 zijn toegewezen subsidie aanvragen tot een bedrag van € 5.000,- waarvoor een onttrekking uit de bestemmingsreserve plaatsvindt.

GGA Wegen

2e begrotingswijziging 2021. Gebiedsgerichte aanpak wegen, € 25.000,- per jaar voor de periode 2022-2023. In 2022 € 12.000,- aan deze reserve onttrokken.

3. Jaarrekening

Onderzoek industrieel afvalwater effluent

2e begrotingswijziging 2021. Gevormd voor de periode 2022-2027 ad € 15.000,- per jaar. Voor 2022 € 28.000,- aan onttrokken.

Informatieveiligheid

2e begrotingswijziging 2021. Voor de implementatie van het beleid informatievoorziening en informatieveiligheid is een bedrag aan eenmalige kosten benodigd van € 1,4 miljoen. Besteding zal in 2022 en 2023 plaatsvinden. In 2022 heeft er geen onttrekking plaatsgevonden.

Verstrekke subsidies

Betreft de in 2020 toegezegde bijdrage aan de aanpak erfemissies in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. Bij de bestemming van het batig slot 2020 is deze reserve gevormd. De besteding heeft in 2021 plaatsgevonden. In 2022 geen verdere toezegging opgenomen.

Assetmanagement

In de Strategienota 2015-2019 is opgenomen dat assetmanagement voor zuiveringstechnische werken wordt doorontwikkeld tot op certificeerbaar niveau (ISO55000) in 2020. De andere programma's maken een start met de implementatie hiervan. Om hier invulling aan te geven is in 2016 een GAP-analyse gemaakt voor de hele organisatie, waarin duidelijk wordt op welke onderdelen het waterschap moet ontwikkelen bij het implementeren van assetmanagement.

Vanuit het resultaat 2016 is een bestemmingsreserve gevormd van € 375.000,-. In 2017 is € 4.000,- aan deze reserve onttrokken en in 2018 € 29.000,-. In 2019 is er € 53.000,- en in 2020 € 36.000,- uitgegeven. Per 1 januari 2020 zijn er 4 assetmanagementadviseurs aangesteld waardoor het assetmanagement daadwerkelijk vormgegeven kan worden. In de 2e begrotingswijziging is € 1.460.000,- toegevoegd aan deze reserve. Dit is voor de periode 2022-2024 en bestemd voor € 75.000,- externe kosten en 3 formatieplaatsen (incl. overhead) voor deze periode. In 2022 is € 41.000,- aan deze reserve onttrokken.

Muskusrattenbestrijding

Om de gewenste landelijke doelstellingen in 2033 te behalen en voor de solidariteitsbijdrage in aanmerking te komen, zal er fors meer capaciteit voor de bestrijding ingezet moeten worden. Concreet moeten we in Zeeland de vangsten muskusrat van +/- 5.000 vangsten in 2021 terugbrengen naar <14 vangsten in 2033. Hiervoor is uitbreiding van de huidige formatie met 5 formatieplaatsen nodig. De uitbreiding van capaciteit is tijdelijk en kan met natuurlijk verloop opgevangen worden. De huidige formatie van 15 fte muskusrattenbestrijder gaat naar 20 fte en zal na het behalen van het succes in 2033 nog uit 12 fte bestaan. Voorzien is dan dat met een onderhoudsniveau en grensbewaking de muskusrat in Zeeland onder controle gehouden kan worden (<14 vangsten). Met de geraamde extra kosten ad € 1,3 miljoen heeft de algemene vergadering op 2 juni 2022 ingestemd en besloten deze kosten te dekken vanuit de algemene reserve watersysteembeheer via een te vormen bestemmingsreserve (1e begrotingswijziging 2022). In 2022 is aan deze reserve € 30.000,- onttrokken.

Prijsstijging(inflatie) 2022

In de bestuursmonitor mei 2022 is stilgestaan bij de prijsstijgingen en marktontwikkelingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de Covid-maatregelen. In 2e begrotingswijziging is hiervoor € 2,5 miljoen gereserveerd en in de 3e begrotingswijziging is dit bedrag onttrokken en verdeeld over de programma's.

Vreemd vermogen

3. Jaarrekening

Voorzeningen

Voorzeningen	bedragen x € 1.000					
	Saldo 1-1-2022	Interne verminderingen	Externe verminderingen	Interne vermeerderingen	Externe vermeerderingen	Saldo 31-12-2022
Arbeidsgerelateerd						
Voormalig personeel	176		27	1		150
Ingegane pensioenen personeel	212	14	21			177
Pensioenen bestuurders	4.489	430	222			3.837
Wachtgelden bestuur	13	1	12			-
PBB-vitaliteit	480	278		334		536
Totaal	5.370	723	282	335	-	4.700

Voorzeningen voormalig personeel

De werkelijke uitkeringen en het risico daarop in verband met tijdelijk aangesteld personeel zijn in deze voorziening opgenomen.

In 2022 zijn de uitkeringen ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening ingegane pensioenen personeel

Deze voorziening is gevormd voor de pensioenrechten van voormalig personeel waarvan de diensttijd in het verleden niet in aanmerking kwam voor (ABP-)pensioen. Dit betreft die oud-personeelsleden welke in het verleden alleen (veelal) in de zomermaanden werkzaam waren voor de diverse polderbesturen of waterschappen.

De provincie heeft voor deze categorie oud-personeelsleden een regeling vastgesteld, waardoor deze ook recht kregen op een ouderdoms- of nabestaandenpensioen. Aan uitkering is dit jaar € 21.000,- betaald. Een berekening van de benodigde omvang van de voorziening resulteerde in een verlaging met € 14.000,-.

Voorziening pensioenen bestuurders

Deze voorziening is gevormd voor de pensioenrechten van huidige en voormalige bestuurders. De uitkeringen en eventuele overdracht komen ten laste van deze voorziening. In 2022 is ten laste van deze voorziening € 222.000,- uitgekeerd. Het berekenen van de benodigde hoogte van de voorziening resulteerde in een verlaging met € 430.000,-. Voor de toevoegingen moet uitgegaan worden van de uitgangspunten in de circulaire 'aanpassingen pensioenen en inhoudingen APPA' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze circulaire geeft informatie betreffende de periode van 1 januari 2022 tot 1 januari 2023. De rekenrente voor toekomstige pensioenen is dit jaar 2,472% (2021 0,528%). Voor de reeds ingegane pensioenen zijn de grondslagen voor de wettelijke tarieven gebruikt met een rekenrente van 3,061% (was 0,162%). De benodigde omvang wordt grotendeels berekend door een gespecialiseerd extern bureau.

Voorziening wachtgelden bestuur

Deze voorziening is gevormd voor de wachtgeldrechten van huidige en voormalige bestuurders. Aan wachtgeld is in 2022 € 12.000,- uitgekeerd. Een berekening van de benodigde omvang van de voorziening resulteerde in een verlaging van € 1.000,-.

Voorziening PBB-vitaliteit

Vanaf 2021 is in de CAO opgenomen dat iedere medewerker voor € 6.000,- (deeltijders naar rato) aan uren kan inzetten voor vitaliteit. De aanvraag kan t/m 2025 worden ingediend.

Op basis van de aanvragen en verwachte aanvragen is de totale opname vanaf 2022 geschat op € 1,6 miljoen. Dit bedrag is voor 45% gebaseerd op ontvangen aanvragen voor

3. Jaarrekening

vitaliteitsverlof van 142 personeelsleden. Het overige betreft een inschatting van de nog te verwachten aanvragen waarbij voor 58+ personeel gerekend is met 90-95% en voor 58-personeel met 25% van € 6.000,- per medewerker.

In 2021 is een bedrag van € 480.000,- aan deze voorziening worden toegevoegd. In 2022 is € 334.000,- toegevoegd en € 278.000,- onttrokken (ingezette uren).

Langlopende schulden

	bedragen x € 1.000	
Schulden > 1 jaar	1-1-2022	31-12-2022
a. Obligatie leningen van:		
1. andere openbare lichamen		
2. overigen		
b. Onderhandse leningen van:		
1. Openbare lichamen	20.000	20.000
2. Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
3. binnenlandse banken en overige financiële instellingen	289.702	288.567
4. Binnenlandse bedrijven		
5. Overige binnenlandse sectoren		
6. Buitenlandse inst., fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
c. Door derden belegde gelden		
d. Derivaten op vaste schulden		
e. Langlopende financiële lease verplichtingen		
f. waarborgsommen		
Totaal	309.702	308.567

In 2022 werd voor een totaal bedrag van € 1.134.000,- afgelost. De aflossingen betreffen een tweetal jaarlijkse aflossingen.

Het gemiddelde rentepercentage van de ten laste van het boekjaar komende rente is 1,65%.

In de meerjarige vermogensbehoefte 2021 - 2024 is in 2021 voorzien door het afsluiten van vaste geldleningen tot een totaal bedrag van € 70 miljoen. Dit in verband met de verwachte oplopende rente voor de jaren 2022-2024.

In 2022 is € 5,1 miljoen als rentelast voor vaste geldleningen in de exploitatie verantwoord.

De leningenportefeuille bestaat op 31 december 2022 uit 15 leningen.

In 1999 zijn bij de Waterschapsbank 4 lineaire roll-over leningen afgesloten, storting in 2000-2003, met een looptijd van 20 jaar. De rente van deze leningen is gebaseerd op 6-maands euribor. Hiervan zijn er per 31-12 inmiddels 3 volledig afgelost. Het restantbedrag van de resterende lening bedraagt op 31 december 2022 € 0,6 miljoen.

Om het risico van een te hoge korte rente af te dekken is destijds een cap gekocht op 5%. De koopsom van de cap (€ 3,6 miljoen) is destijds niet direct betaald maar wordt verrekend met een opslag op de te betalen rente. Per balansdatum is de contante waarde (nog 1 openstaande leningen) van de in de toekomst te betalen opslagen € 0,-.

De premies worden gedurende de restant looptijd van de lening met de rente betaald waarbij bij de laatste aflossing er geen verplichtingen meer bestaan en de rentecap ook is afgewikkeld. Hierbij wordt kostprijs-hedge-accounting gehanteerd. De laatste fixing van

3. Jaarrekening

deze lening heeft op 1 oktober 2022 plaatsgevonden en op 1 april 2023 is deze lening volledig afgelost.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

bedragen x € 1.000

Netto vlottende schulden < 1 jaar	1-1-2022	31-12-2022
a. Overige kasgeldleningen		
b. derivaten op kortlopende geldleningen		
c. negatieve bank saldi	9.078	-
d. Schulden aan leveranciers	6.277	15.190
e. Schulden i.v.m. te betalen belastingen, sociale en pensioenpremies	2.799	3.354
f. overige	7	47
Totaal	18.161	18.591

De toename van de kortlopende schuld is € 430.000,-. Tegenover de afname van de rekening-courant schuld staat een toename van de schulden aan leveranciers en schulden in verband met belastingen en pensioenpremies.

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	1-1-2022	af	bij	31-12-2022
a. Voorschotten van:				
Europese Unie				-
Rijk	12.801	16.256	29.994	26.539
Provincie	330	461	131	-
Overige openbare lichamen	422	422		-
b. Vooruitontvangen bedragen	346	373	133	106
c. Nog te betalen: overige	11.758	17.445	21.871	16.184
Totaal	25.657	34.957	52.129	42.829

- a. De voorschotten per 31 december 2022 betreffen subsidies van Rijkswaterstaat in werken in het kader van het Hoogwater Beschermingsprogramma (Hansweert ad € 12,9 miljoen en St. Annaland € 0,7 miljoen), subsidie restbijdrage vooroeverbestedingen (10,5 miljoen) ministerie van Infrastructuur verkeersveiligheidssubsidie (€ 2,0 miljoen) en overige (€ 0,5 miljoen) waaronder van de RVO voorschot SDE subsidies .
- b. De vooruit ontvangen bedragen zijn diverse posten ontvangen in 2022 waarvan de opbrengst betrekking heeft op 2023 (o.a huren kantoor en huren/ en andere rechten van eigendommen).
- c. De grootste posten in de nog te betalen kosten betreffen de rente over langlopende geldleningen (€ 3.229.000,-), werken/diensten waarvoor nog geen factuur ontvangen is (€ 8.309.000,-) en verstrekte subsidies (€ 173.000,-) voor o.a. POP3 Waterhouderij Walcheren en fysieke investeringen water agrarische ondernemingen Zeeland 2019 en terug te betalen subsidies Covid ad € 403.000,-. Daarnaast zijn hier de rechten van personeel bestaande uit vakantiegeld en eindejaarsuitkering/IKB (€ 88.000,-) en vakantie rechten (€ 3.982.000,-) verantwoord.

3.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Van de meerjarige inkoopcontracten zijn de contractverplichtingen boven de Europese drempelwaarde in onderstaande overzicht opgenomen. Voor deze contractwaarden zijn de Europese aanbestedingsregels van toepassing. Het betreft de verplichting voor de contracten die doorlopen na 2022, hiervan is het volledige bedrag waarover het contract is afgesloten opgenomen. In de contractwaarde zijn de vaste kosten (verplichting) opgenomen, voor de raamcontracten is de waarde niet meegenomen omdat dit afhankelijk is van de afname. Bij de inkooppakketten flexibele arbeid, advies & onderzoek en transport is om voornoemde reden dan ook geen waarde opgenomen in onderstaande tabel.

bedragen x € 1.000

Hoofdcategorie inkooppakket	Totaal (excl. BTW) (excl. BTW)
Facilitair	7.017
Automatisering en telecommunicatie	1.929
Flexibele arbeid	0
Advies en onderzoek	0
Transport	0
Gebouwen en gebouw gerelateerde installaties	388
Niet gebouw gerelateerde installaties en openbare ruimten	8.718
Totale contractwaarde (volledige looptijd)	18.052

Gronden die deel uitmaken van inlagen of direct gelegen zijn achter de zeeweringen en overige gronden die niet nodig zijn voor de taakuitoefening, zijn in de balans niet gewaardeerd.

Het waterschap staat garant voor geldleningen (rekening-courant van de Unie van Waterschappen maximaal € 2.000.000,- en ten behoeve van kantoor oorspronkelijk € 6.013.268,13) tot het bedrag van het procentuele contributie aandeel (AV 23 maart 2017). Voor de Slibverwerking Noord-Brabant staat het waterschap garant voor geldleningen tot maximaal € 55.000.000,- naar rato van het aandelenbezit (7,97% maximaal € 4.383.500,-). In 2020 en 2022 is hiervan € 33.000.000,- afgesloten.

bedragen x € 1.000

Garantstelling	AV- besluit	ingangsdatum	einddatum	oorspr. Bedrag	percentage	restant 1-1	restant 31-12
Geldlening NWB/Unie van Waterschappen	23-3-2017	2-5-2017	2-5-2042	€ 6.013.268	2,75%	€ 5.051.145	€ 4.810.614
Rekeningcourant NWB/Unie van Waterschappen	23-3-2017	2-5-2017	n.v.t.	€ 2.000.000 max.			
Geldlening NWB/Slibverwerking Noord-Brabant	25-6-2020	21-12-2020	21-12-2026	€ 27.000.000	0,00%	€ 22.500.000	€ 18.000.000
Geldlening NWB/Slibverwerking Noord-Brabant	25-6-2020	15-4-2022	15-4-2030	€ 6.000.000	1,39%		€ 5.562.500

Verplichtingen (gesloten overeenkomsten) ten aanzien van grond aan- en verkopen waarvan de akte passeert in 2023 (of later) blijken niet uit de balans. Het betreft een te ontvangen bedrag van € 41.200,-.

3. Jaarrekening

Momenteel zijn er een 12-tal schadeclaims bij het waterschap of onze verzekeraar in behandeling, bedragen variëren van € 150,- tot € 40.000,- c.q. de omvang van de schade moet nog vastgesteld worden. Grotendeels vallen deze claims onder de verzekeringen van het waterschap.

Door uit het samenwerkingsverband RUD te stappen per 1 januari 2024 zal het waterschap een extra bijdrage moeten betalen (schaalnadeel). De hoogte daarvan moet nog worden vastgesteld.

3.9 Gebeurtenissen na balansdatum

De oorlog in Oekraïne heeft in 2022 een impact gehad op de prijzen en te leveren materialen. Het verdere verloop is onzeker kan van invloed zijn op de uitgaven in 2023. Het risico van de prijsstijgingen is opgenomen in de risicoparagraaf.

3.10 Single Information Single Audit verklaring

SISA verklaring

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023		Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/02</i>	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/03</i>	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/04</i>
					€ 0	€ 0	€ 0	Nee
					Naam/nummer per maatregel <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/05</i>	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/06</i>	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/07</i>	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/08</i>
					1 318 Verbreden van fietspaden/aantal in Meters	Nee	0	Project nog in voorbereiding.
					2 321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)aantal in Meters	Nee	0	Project nog in voorbereiding.
					3 360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h/aantal in Stuks	Nee	0	Project nog in voorbereiding.
					4 361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)aantal in Stuks	Nee	0	Project nog in voorbereiding.
					5 362 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen/aantal in Meters	Nee	0	Project nog in voorbereiding.

3.11 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Accountants

Aan de Algemene Vergadering van
Waterschap Scheldestromen

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Stationspark 8b
Postbus 85
4480 AB Goes

T: +31 (0)113 24 20 00

goes@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Waterschap Scheldestromen te Middelburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van waterschap Scheldestromen op 31 december 2022 in overeenstemming met artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 11 november 2020 is vastgesteld door de algemene vergadering en voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening 2022 ter kennisgeving naar de Algemene Vergadering wordt gestuurd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de exploitatierekening naar programma's, naar kostendragers en naar kosten- en opbrengstsoorten over 2022;
- 2 de balans per 31 december 2022;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- 4 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door de algemene vergadering op 14 november 2013, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de algemene vergadering op 11 november 2020 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Accountants

Wij zijn onafhankelijk van waterschap Scheldestromen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.480.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 5.2 van het Waterschapsbesluit. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 5.3 van het Waterschapsbesluit.

Wij zijn met de algemene vergadering overeengekomen dat wij aan de algemene vergadering tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in het waterschap en haar interne beheersingsomgeving. Wij hebben een frauderisicoanalyse uitgevoerd met als doelstelling het identificeren en inschatten van mogelijke risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Wij hebben onze frauderisicoanalyse besproken met het dagelijks bestuur en de Commissie Bestuurlijke en Economische Zaken.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat wij geen frauderisico zien ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat de opbrengststromen bij het waterschap Scheldestromen grotendeels vast zijn (zoals bijdragen vanuit het publieke instellingen) of bestaan uit een grote hoeveelheid kleine, routinematige, niet materiële transacties waardoor de kans op een materiële fraude laag is (zoals belastingopbrengsten). Daarbij is het proces omtrent belastingopbrengsten uitbesteed aan een serviceorganisatie.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij het volgende frauderisico geïdentificeerd en geëvalueerd in het kader van onze controle.

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Het dagelijks bestuur of het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het dagelijks bestuur of het management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren.

Als wij kijken naar de jaarrekening van het waterschap ziet dit risico met name toe op de verantwoording van investeringen op projecten waarbij projectsubsidies worden verkregen. Het onderkende risico ziet daarbij specifiek toe op de volgende twee situaties:

- ten onrechte verschuiven van investeringen tussen projecten via handmatige boekingen;
- ten onrechte opvoeren van investeringen via handmatige boekingen.

Om dit specifieke risico te ondervangen hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van handmatige boekingen van investeringen.

Verder is er sprake van een algemeen risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt. Om dit algemene risico te ondervangen hebben wij onder andere de volgende werkzaamheden verricht:

- analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het dagelijks bestuur of het management zoals de waardering van de vaste activa en debiteuren en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het dagelijks bestuur bij deze posten. Wij hebben onder meer de volgende werkzaamheden verricht:
  - Met betrekking tot vorderingen hebben wij de inschatting van het dagelijks bestuur van de inbaarheid van de vordering en diens gevolgde de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren gecontroleerd.
  - Met betrekking tot de voorzieningen hebben we vastgesteld dat de uitgangspunten voor de voorziening pensioenen plausibel zijn.
- beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- doornemen van notulen van vergaderingen van het management, dagelijks bestuur en de algemene vergadering.

Verder hebben we ten aanzien van het frauderisico in de controle elementen van onvoorspelbaarheid in de controlewerkzaamheden opgenomen.

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en het bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op organisatieniveau zoals het integriteitsbeleid en de klokkenluidersregeling, alsmede de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten, het maken van schattingen en het bewaken van projecten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken.

Wij zijn gedurende de gehele controle alert geweest op indicaties van (mogelijke) fraude. Daarnaast hebben wij middels een schriftelijke bevestiging door het dagelijks bestuur laten bevestigen dat alle gevallen van (mogelijke) fraude zijn gemeld aan ons.

Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het dagelijks bestuur heeft in de paragraaf Weerstandsvermogen, -capaciteit en risico's een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het waterschap om de door haar geïdentificeerde risico's op te vangen en haar bedrijfsvoering voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Als onderdeel van onze controle hebben wij deze veronderstelling met het dagelijks bestuur geëvalueerd aan de hand van de tot het moment van het verstrekken van deze controleverklaring beschikbare informatie waaronder de begroting en de financiële kengetallen inclusief de weerstandsratio.

Wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Eventuele relevante gebeurtenissen na balansdatum die haar effect kunnen hebben op de financiële positie van het waterschap zijn toereikend toegelicht in de toelichting op de balans.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd gericht op het risico dat er gereede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- Wij hebben kennisgenomen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen, weerstands-capaciteit en risico's van het dagelijks bestuur en overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Wij hebben met het dagelijks bestuur de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken.
- Wij hebben kennisgenomen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector. Daarbij hebben we vastgesteld dat het waterschap een sluitende meerjarenbegroting heeft. De in de begroting opgenomen structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Hiermee wordt voldaan aan artikel 99, lid 3 van de Waterschapswet waarin wordt gesteld dat de begroting in evenwicht moet zijn.
- Wij hebben kennisgenomen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van het waterschap door de toezichthouder.
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode, waarvoor het dagelijks bestuur een beoordeling heeft gemaakt.

Op basis van onze kennis en ons begrip van de organisatie, verkregen tijdens onze jaarrekeningcontrole, en de financiële positie van het waterschap, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het waterschap niet langer in staat is om de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Accountants

C. Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

De jaarverslaggeving omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 109 lid 3 sub d van de Waterschapswet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en de algemene vergadering voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 11 november 2020 is vastgesteld door de algemene vergadering.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing, die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De algemene vergadering is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het waterschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de algemene vergadering op 11 november 2020, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het waterschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van het waterschap;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Accountants

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van het waterschap, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van het waterschap. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de algemene vergadering onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 11 mei 2023

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
drs. B. Smeenk RA